

OCENA

rozprawy doktorskiej lek. Adama Zdziechowskiego

Ocena wpływu rehabilitacji przedoperacyjnej prowadzonej w warunkach ambulatoryjnych i domowych na wyniki endoprotezoplastyki całkowitej stawu biodrowego.

Coxartroza jest chorobą postępującą, prowadzącą do w efekcie do znacznego, a nawet całkowitego ograniczenia ruchomości biodra. Ograniczenie ruchomości oraz towarzyszące tej chorobie dolegliwości w sposób znaczący pogarszają jakość życia pacjentów. Postęp techniki operacyjnej, a zwłaszcza technologii materiałowej pozwolił na skonstruowanie i wyprodukowanie endoprotez biodra i innych stawów. Zabieg endoprotezoplastyki biodra jest zabiegiem rozległym, stanowiącym potężny uraz. Dlatego taki istotne jest wdrożenie leczenia usprawniającego bezpośrednio po zabiegu. Wczesna rehabilitacja po zabiegu pozwala na w miarę szybkie przywrócenie sprawności pacjenta.

Od kilku lat pojawiają się doniesienia mówiące, że pacjenci, którzy poddawani byli rehabilitacji przed zabiegiem znacznie wcześniej wracają do sprawności i bezbólowego

chodu. Zbadanie tej zależności stanowi bardzo interesujące zagadnienie. Zbadania i opisanie tej zależności podjął się lek. Adam Zdziechowski w swojej rozprawie doktorskiej.

Przedstawiona do oceny praca zawiera 7 rozdziałów merytorycznych oraz streszczenia w języku polskim i angielskim, a także oświadczenia współautorów zamieszczonych prac i zgodę Komisji Bioetyki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Łącznie 62 strony. Wszystkie rozdziały powiązane są ze sobą logicznie, a cała konstrukcja pracy odpowiada, zarówno pod względem formalnym jak i redakcyjnym, wymogom stawianym rozprawom doktorskim.

We wstępie Doktorant omawia wpływ choroby zwyrodnieniowej stawów na jakość życia pacjenta i możliwości leczenia. Przyjmując alloplastykę jako postępowanie z wyboru w zaawansowanym, krańcowym stadium koksartrozy omawia możliwości przed- i pooperacyjnej rehabilitacji. Autor zauważa w tym rozdziale zależność pomiędzy mechanizmami powstawania zmian zwyrodnieniowych, a skutecznością samej alloplastyki i rehabilitacji. Rozdział powstał w oparciu o 27 pozycji współczesnego piśmiennictwa, w większości z ostatnich 5 lat. Wszystkie rozdziały powiązane są ze sobą logicznie, a cała konstrukcja pracy odpowiada, zarówno pod względem formalnym jak i redakcyjnym, wymogom stawianym rozprawom doktorskim.

Głównym celem pracy jest analiza wpływu rehabilitacji przedoperacyjnej prowadzonej w oddziale rehabilitacji dziennej i w warunkach domowych na efekty endoprotezoplastyki całkowitej stawu biodrowego raz możliwości użycia biologii molekularnej do oceny efektów rehabilitacji pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawu biodrowego.

Materiał badany stanowiła grupa 61 pacjentów z chorobą zwyrodnieniową biodra zakwalifikowanych do leczenia alloplastyką całkowitą stawu. Pacjenci zostali losowo podzieleni na 3 grupy: grupa I. – pacjenci poddani rehabilitacji przedoperacyjnej w warunkach ambulatoryjnych; grupa II. – pacjenci, którzy otrzymali konspekt i instruktaż do ćwiczeń w domu; grupa III. – pacjenci, którzy nie byli poddawani rehabilitacji przedoperacyjnej.

Kryteria włączenia obejmowały pacjentów dorosłych, z pierwotną chorobą zwyrodnieniową zakwalifikowani do zabiegu endoprotezoplastyki, której termin był znany. Kryteria wyłączenia obejmowały m. in. choroby nowotworowe, niestabilne choroby serca, choroby płuc z ograniczoną wymianą gazową, postępujące choroby neurologiczne i zaburzenia koordynacji ruchowej, choroby układu, choroby nerek wymagające dializoterapii i in. Tak duża ilość wykluczeń pozwoliła na utworzenie dość jednorodnej grupy badanej. Wszyscy pacjenci mieli wyznaczony termin zabiegu ok. 26 do 34 dni. Wszyscy pacjenci zostali włączeni do programu rehabilitacji pooperacyjnej w czasie ok. 2 tygodni.

Wyniki badań wraz z analizą statystyczną przedstawia Autor w czterech obszernych, jednakże czytelnych tabelach. Z badań i analizy wynika, że rehabilitacja przedoperacyjna ma niewielki wpływ na końcowy efekt endoprotezoplastyki biodra.

Do wyników badań Doktorant włącza dwa publikacje opublikowane w impaktowanych czasopismach, wsparte odpowiednio 69 i 113 pozycji piśmiennictwa. Przytoczone artykuły odnoszą się bezpośrednio do tematu omawianej rozprawy doktorskiej.

Omówienie wyników i dyskusję Autor zawarł na trzech stronach maszynopisu, wspartą na 16 pozycjach współczesnego piśmiennictwa. W dyskusji Doktorant odnosi się krytycznie do uzyskanych wyników i uwzględnia w niej wszystkie czynniki mające wpływ na uzyskane rezultaty w tym czasie trwania i okoliczności towarzyszące m. in. pandemię Covid19.

Przedstawione na zakończenie wnioski są wysunięte logicznie i dobrze udokumentowane. Stanowią weryfikację hipotez i odpowiedzi na pytania postawione przez Doktoranta jako cel pracy.

Na podstawie ocenianej rozprawy widać wyraźnie, że Doktorant posiada dużą wiedzę teoretyczną w omawianym zakresie. Cała praca jest dokładnym sprawozdaniem z przeprowadzonych badań i Autor wykazała się w niej umiejętnością samodzielnego prowadzenia badań naukowych. Rozprawa jest oryginalnym rozwiązaniem problemu badawczego i niewątpliwie stanowi ważny krok w rozwoju naukowym doktorantki. Jednocześnie stanowi przykład praktycznego zastosowania i wdrożenia zdobytej wiedzy i doświadczenia. Ze swej strony zachęcam Doktoranta do kontynuowania badań w tym zakresie, zwłaszcza, że niektóre doniesienia wydają się być zachęcające.

Przedstawiona do oceny praca była zaplanowana i przeprowadzona zgodnie ze współczesną wiedzą i spełnia wszystkie wymogi, tak merytoryczne jak i formalne, stawiane rozprawom doktorskim, zamieszczone w ustawie z dnia 20 lipca 2020 „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. 2022, poz.574).

Z przyjemnością wnoszę więc do Wysokiej Rady o dopuszczenie lek. Adama Zdziechowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. n. med. Jan W. Raczkowski
ORTOPEDA-TRAUMATOLOG
SPEC. REHABILITACJI MEDYCZNEJ
ZUS 4959596